Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►**B**

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2002/91/EB

2002 m. gruodžio 16 d.

dėl pastatų energinio naudingumo

(OL L 1, 2003 1 4, p. 65)

iš dalies keičiama:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1137/2008 2008 m. spalio 22 d.	L 311	1	2008 11 21

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2002/91/EB

2002 m. gruodžio 16 d.

dėl pastatų energinio naudingumo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ([1]),

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([2]),

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ([3]),

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ([4]),

kadangi:

(1) Sutarties 6 straipsnyje reikalaujama, kad nustatant ir įgyvendinant Bendrijos politikos ir veiklos kryptis turi būti atsižvelgiama į aplinkos apsaugos reikalavimus.

(2) Gamtos ištekliams, apie kurių apdairų ir racionalų naudojimą kalbama Sutarties 174 straipsnyje, priskiriami naftos produktai, gamtinės dujos ir kietasis kuras, kurie yra svarbūs energijos šaltiniai, tačiau taip pat ir pagrindiniai anglies dvideginio išskyrimo šaltiniai.

(3) Efektyvesnis energijos vartojimas sudaro svarbią politikos ir priemonių paketo, reikalingo, kad būtų laikomasi Kioto protokolo, dalį ir turi būti numatytas visuose politikos paketuose įgyvendinant tolesnius įsipareigojimus.

(4) Energijos poreikio valdymas yra svarbi priemonė, leidžianti Bendrijai įtakoti visuotinę energijos rinką, tokiu būdu užtikrinanti energijos tiekimą žvelgiant iš vidutinės trukmės ir ilgalaikės perspektyvos.

(5) Taryba savo 2000 m. gegužės 30 d. ir 2000 m. gruodžio 5 d. išvadose parėmė Komisijos veiklos planą dėl efektyvaus energijos vartojimo ir paprašė imtis konkrečių priemonių pastatų sektoriuje.

(6) Gyvenamųjų pastatų ir paslaugų sektorius, kurio didžiausią dalį sudaro pastatai, apima daugiau kaip 40 % galutinio energijos suvartojimo Bendrijoje ir šis vartojimas toliau plečiasi; dėl tokios tendencijos šio sektoriaus suvartojamos energijos dalis augs, taip pat didės ir išskiriamo anglies dvideginio kiekis.

(7) 1993 m. rugsėjo 13 d. Tarybos direktyva 93/76/EEB dėl išmetamųjų anglies dioksido dujų ribojimo gerinant energijos efektyvumą (SAVE) ([5]), kurioje reikalaujama, kad valstybės narės rengtų, įgyvendintų ir atsiskaitytų už efektyvaus energijos vartojimo pastatų sektoriuje programas, ima duoti juntamą naudą. Tačiau reikalingas papildomas teisinis dokumentas, nustatantis

([1]) OL C 213 E, 2001 7 31, p. 266 ir OL C 203 E, 2002 8 27, p. 69.
([2]) OL C 36, 2002 2 8, p. 20.
([3]) OL C 107, 2002 5 3, p. 76.
([4]) 2002 m. vasario 6 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2002 m. birželio 7 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 197, 2002 8 20, p. 6) ir 2002 m. spalio 10 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje).
([5]) OL L 237, 1993 9 22, p. 28.

▼B

konkretesnius veiksmus siekiant panaudoti neišnaudotą energijos taupymo potencialą ir sumažinti didelį skirtumą tarp valstybių narių pasiekimų šiame sektoriuje.

(8) 1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyvoje 89/106/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su statybos produktais, derinimo ([1]) reikalaujama, kad statybos objektai ir jų šildymo, vėsinimo ir vėdinimo įranga būtų suprojektuota ir įrengta taip, kad, atsižvelgiant į vietovės klimato ir gyventojų komforto sąlygas, energijos suvartojimas būtų mažesnis.

(9) Tolesnio pastatų energinio naudingumo gerinimo priemonėse turi būti atsižvelgiama į klimato ir vietos sąlygas, taip pat į pastatų vidaus mikroklimatą ir ekonominį efektyvumą. Jos neturėtų kirstis su kitais esminiais pastatams keliamais reikalavimais, tokiais kaip pastato prieinamumas, saugumas ir paskirtis.

(10) Pastatų energinis naudingumas turėtų būti apskaičiuojamas taikant metodiką, kurią regioniniu lygiu būtų galima diferencijuoti ir kurioje papildomai prie termoizoliacijos numatomi kiti elementai, įgaunantys vis daugiau svarbos, tokie kaip šildymo ir oro kondicionavimo įranga, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas ir pastatų projektinis sprendimas. Kvalifikuotų ir (arba) akreditutų ekspertų, kurių nepriklausomumas turi būti paremtas objektyviais kriterijais, parengtas bendras požiūris į šį procesą padės užtikrinti vienodas sąlygas valstybėms narėms imantis energijos taupymo priemonių pastatų sektoriuje ir leis būsimiems savininkams ar naudotojams sužinoti tikslų energetinį naudingumą Bendrijos nekilnojamo turto rinkoje.

(11) Komisija ketina toliau rengti standartus, tokius kaip EN 832 ir prEN 13790, taip pat aptarti oro kondicionavimo ir apšvietimo sistemas.

(12) Pastatai sąlygos energijos suvartojimą ilgalaikėje perspektyvoje, taigi nauji pastatai turėtų atitikti minimalius energinio naudingumo reikalavimus, nustatytus atsižvelgiant į vietovės klimato sąlygas. Tinkamiausia tvarka šiuo atžvilgiu turėtų būti suderinta taip, kad energinį naudingumą didinantys veiksniai būtų išnaudojami optimaliai. Kadangi alternatyvių aprūpinimo energija sistemų taikymo galimybės didžiąja dalimi dar nevisiškai ištirtos, turėtų būti aptartas techninis, aplinkosauginis ir ekonominis alternatyvių energijos tiekimo sistemų pagrindimas. Valstybė narė tą padaryti gali vieną kartą atlikdama tyrimus, kurių metu būtų numatytas energijos taupymo priemonių sąrašas, pritaikytas vidutinėms vietos rinkos sąlygoms ir atitinkantis ekonominio efektyvumo kriterijus. Prieš pradedant statybas, gali prireikti konkrečių tyrimų, jeigu nusprendžiama, jog priemonė ar priemonės įgyvendinamos.

(13) Kapitalinė esamų pakankamai didelių pastatų renovacija turėtų būti laikoma proga imtis ekonomiškai efektyvių priemonių didinant energinį naudingumą. Kapitalinė renovacija yra tada, kai visa pastato karkaso ir (arba) energijos sistemų, tokių kaip šildymo, karšto vandens vandentiekio, oro kondicionavimo, vėdinimo ir apšvietimo sistemų renovacijos kaina sudaro daugiau kaip 25 % pastato vertės, išskyrus žemės sklypo, kuriame tas pastatas stovi, vertę, arba atvejai, kai renovuojama daugiau kaip 25 % pastato karkaso.

(14) Tačiau esamų pastatų bendro energinio naudingumo padidinimas nebūtinai reiškia, kad pastatą reikia visiškai renovuoti – galima renovuoti tik tas pastato dalis, nuo kurių daugiausiai ir priklauso jo energinis naudingumas, ir apsiriboti ekonomiškai efektyviais darbais.

([1]) OL L 40, 1989 2 11, p. 12. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 93/68/EEB (OL L 220, 1993 8 30, p. 1).

▼B

(15) Esamų pastatų renovacijos reikalavimai turėtų būti suderinami su pirmine pastato paskirtimi, rūšimi ar pobūdžiu. Turėtų būti įmanoma atgauti tokiai renovacijai panaudotas papildomas išlaidas energijos, sutaupytos per pagrįstai trumpą laikotarpį palyginti su numatoma investicijų techninė gyvavimo trukme, sąskaita.

(16) Vykdant sertifikavimą galima pasitelkti į pagalbą programas, kad būtų lengviau vienodomis sąlygomis pagerinti energinį naudingumą. Tokios programos turi būti paremtos suinteresuotųjų pusių ir valstybių narių nurodytų įstaigų susitarimais. Jas turi vykdyti energetikos sferos paslaugų bendrovės, sutinkančios įsipareigoti atlikti nustatytas investicijas. Valstybės narės turėtų prižiūrėti patvirtintas programas ir domėtis, kaip jos vykdomos, dėl to turėtų būti lengviau taikomos skatinamosios sistemos. Sertifikate kuo plačiau turėtų būti aprašyta faktiška pastato energinio naudingumo būklė, jis atitinkamai turėtų būti peržiūrimas ir taisomas. Valdžios institucijų pastatai ir visuomenės dažnai lankomi pastatai turėtų iliustruoti požiūrį į aplinkosauginius ir energijos taupymo aspektus, todėl jų energinis naudingumas turi būti nuolat sertifikuojamas. Visuomenei turėtų būti sudarytos sąlygos susipažinti su informacija apie energinį naudingumą visiems matomoje vietoje rodant šiuos energetinius sertifikatus. Be to, greta oficialiai rekomenduojamos patalpų temperatūros, rodomos faktiškai matuojamos temperatūros rodmenys turėtų neleisti švaistyti energiją šildymo, oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemoms. Taip būtų mažiau iššvaistoma energijos ir išlaikomas tinkamas patalpų mikroklimatas (šiluminis komfortas) priklausomai nuo lauko temperatūros.

(17) Valstybės narės, skatindamos gerinti energinį naudingumą, gali imtis kitų priemonių, nenumatytų šioje direktyvoje. Valstybės narės turėtų skatinti tinkamai valdyti energiją atsižvelgdamos į pastatų naudojimo intensyvumą.

(18) Paskutiniu metu pietų Europos šalyse daugėjo oro kondicionavimo įrangos. Dėl to tose šalyse susidaro nemažų sunkumų didžiausios apkrovos metu, išauga išlaidos elektros energijai ir pažeidžiamas energijos balansas. Pirmenybė turėtų atitekti pastatų šiluminės būsenos padidinimo vasaros sezonu strategijoms. Šiuo tikslu turėtų toliau būti vystomi pasyvaus vėsinimo metodai, visų pirma tie, kuriuos naudojant galima pagerinti patalpų vidaus ir pastato apsupties mikroklimatą.

(19) Kvalifikuotam personalui nuolat prižiūrint šildymo katilus ir oro kondicionavimo įrangą jie bus tiksliau sureguliuoti pagal gaminio specifikacijoje pateiktus reikalavimus ir taip užtikrins optimalų veikimą aplinkos, saugos ir energijos požiūriu. Svarstant, ar ekonomiškai efektyvu pakeisti visą šildymo sistemą, tikslinga būtų atlikti jos nepriklausomą įvertinimą.

(20) Pastatų naudotojams pateikiant sąskaitas už šildymą, oro kondicionavimą ir karštą vandenį, apskaičiuotas proporcingai faktiniam suvartojimui, energija gyvenamajame sektoriuje galėtų būti taupoma veiksmingiau. Naudotojams turėtų būti sudaryta galimybė patiems reguliuoti jų suvartojamą šilumą ir karštą vandenį, jeigu tokios priemonės yra ekonomiškai efektyvios.

(21) Remiantis Sutarties 5 straipsnyje nurodytais subsidiarumo ir proporcingumo principais, bendrieji principai, numatantys energinio naudingumo reikalavimų sistemą ir jos tikslus, turėtų būti nustatyti Bendrijos lygiu, tačiau detalus įgyvendinimas turėtų būti paliktas valstybėms narėms ir tokiu būdu leista kiekvienai valstybei narei pasirinkti konkrečiai situacijai tinkamiausią tvarką. Šioje direktyvoje numatyti tik minimalūs reikalavimai tiems tikslams pasiekti ir aptariami tik tam būtiniausi dalykai.

(22) Reikėtų numatyti galimybę greitai pritaikyti pastatų energinio naudingumo skaičiavimo metodiką ir galimybę valstybėms

▼B

narėms nuolat keisti minimalius pastatų energinio naudingumo reikalavimus atsižvelgiant į technikos pažangą, *inter alia*, kiek tai susiję su statybinių medžiagų izoliacinėmis savybėmis (ar kokybe), ir į būsimą standartizacijos raidą.

(23) Priemonės, reikalingos šiai direktyvai įgyvendinti, turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/486/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką [1],

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Tikslas

Šia direktyva siekiama skatinti pastatų energinio naudingumo gerinimą Bendrijoje atsižvelgiant į išorės klimatines sąlygas ir vietos ypatybes, taip pat į patalpų mikroklimato reikalavimus ir ekonominį efektyvumą.

Šioje direktyvoje nustatomi reikalavimai dėl:

a) kompleksinio pastatų energinio naudingumo skaičiavimo metodikos bendros sistemos;

b) minimalių reikalavimų pastatų energiniam naudingumui taikymo;

c) minimalių reikalavimų esamų didelių pastatų, kuriuos reikia kapitališkai renovuoti, energiniam naudingumui;

d) pastatų energinio sertifikavimo; ir

e) pastatuose esančių šildymo katilų ir oro kondicionavimo sistemų reguliarių tikrinimų ir, papildomai, šildymo įrangos, kurios šildymo katilai yra senesni kaip 15 metų, įvertinimo.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje vartojamos tokios sąvokos:

1) „pastatas“ – tai stogu dengtas statinys su sienomis, kurio patalpų mikroklimatui palaikyti vartojama energija; pastato sąvoka gali būti taikoma visam pastatui ar jo dalims, kurios pagal projektą ar atlikus pakeitimų naudojamos atskirai;

2) „pastato energinis naudingumas“ – tai faktiškai ar pagal apytikrius apskaičiavimus suvartojamos energijos kiekis, reikalingas patenkinti įvairius poreikius, siejamus su standartiniu pastato naudojimu, prie kurių, *inter alia*, priskiriamas šildymas, karšto vandens ruošimas, vėsinimas, vėdinimas ir apšvietimas. Šį kiekį atspindi vienas ar daugiau skaitinių rodiklių, apskaičiuotų atsižvelgiant į izoliacines, technines ir įrangos charakteristikas, projektą ir orientavimą atsižvelgiant į klimato sąlygas, saulės spinduliavimą ir gretimų statinių įtaką, savąjį energijos generavimą ir kitus, įskaitant patalpų mikroklimatą, energijos poreikį lemiančius veiksnius;

3) „pastato energetinio naudingumo sertifikatas“ – tai valstybės narės ar jos paskirto juridinio asmens pripažintas sertifikatas, kuriame nurodomas pastato energinis naudingumas, apskaičiuotas pagal priede išdėstytą bendrąja sistema paremtą metodiką;

4) „KEŠ“ (elektros ir šilumos kogeneracija – bendra gamyba) – tai vienalaikis pirminio kuro virsmas į mechaninę arba elektros ir šiluminę energiją, atitinkantis tam tikrus kokybinius energinio efektyvumo kriterijus;

[1] OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

▼B

5) „oro kondicionavimo sistema“ – tai visų sudėtinių dalių, reikalingų oro paruošimui, kad jo temperatūra galėtų būti reguliuojama ar pažeminama, galbūt papildomai reguliuojant vėdinimą, oro drėgnumą ir švarumą, derinys;

6) „šildymo katilas“ – tai katilo korpuso ir degiklio sistema, skirta kuro degimo metu išskiriamą šilumą perduoti vandeniui;

7) „vardinė atiduodamoji galia“ (matuojama kW) – tai didžiausia šiluminė galia, kurią, kaip nurodo ir užtikrina gamintojas, galima pasiekti nepertraukiamos eksploatacijos metu ir tokiu būdu pasiekti gamintojo nurodytą šiluminio naudingumo koeficientą;

8) „šilumos siurblys“ – tai įtaisas ar įrenginys, kuris pastatui tiekia šilumą, paimtą iš žemesnės oro, vandens ar žemės temperatūros.

3 straipsnis

Metodikos patvirtinimas

▼M1

Valstybės narės nacionaliniu ar regioniniu lygiu taiko pastatų energinio naudingumo apskaičiavimo metodiką, parengtą remiantis bendrąja sistema, apibrėžta šios direktyvos priede. Komisija priedo 1 ir 2 punktus suderina su technikos pažanga atsižvelgdama į pagal nacionalinius įstatymus taikomus standartus arba normas. Šios priemonės, skirtos neesminėms šios direktyvos nuostatoms iš dalies keisti, tvirtinamos laikantis 14 straipsnio 2 dalyje nustatytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

▼B

Ši metodika nustatoma nacionaliniu ar regioniniu lygiu.

Pastato energinis naudingumas išreiškiamas aiškiai, papildomai gali būti pateikiamas ir išskiriamo CO_2 kiekio rodiklis.

4 straipsnis

Energinio naudingumo reikalavimų nustatymas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių minimaliems pastatų energinio naudingumo reikalavimams pagal 3 straipsnyje nurodytą metodiką nustatyti. Valstybės narės gali nustatyti skirtingus reikalavimus naujiems ir jau esamiems pastatams ir įvairių kategorijų pastatams. Šiuose reikalavimuose turi būti atsižvelgta į bendras patalpų mikroklimato sąlygas siekiant išvengti galimų negatyvių reiškinių, tokių kaip netinkamas vėdinimas, taip pat į vietos sąlygas ir numatytą paskirtį bei pastato amžių. Šie reikalavimai reguliariai, ne rečiau kaip kas penkeri metai, turi būti peržiūrimi ir, esant reikalui, atnaujinami, kad juose atsispindėtų technikos pažanga pastatų sektoriuje.

2. Energinio naudingumo reikalavimai taikomi pagal 5 ir 6 straipsnius.

3. Valstybės narės gali apsispręsti nenustatyti ar netaikyti 1 dalyje nurodytų reikalavimų šių kategorijų pastatams:

— pastatai ir paminklai, saugomi kaip tam tikros aplinkos dalys arba dėl savo ypatingos architektūrinės ar istorinės vertės, jeigu laikantis reikalavimų nepageidautinai pakistų charakteringos jų savybės ar išvaizda,

— pastatai, naudojami kaip garbinimo ar maldos namai ar religinei veiklai vykdyti,

— laikini pastatai, kuriuos naudoti planuojama ne ilgiau kaip dvejus metus, pramoniniai statiniai, dirbtuvės ir negyvenamieji žemės ūkio pastatai, kuriuose suvartojama nedaug energijos, bei negyvenamieji žemės ūkio pastatai, kuriuos naudoja sektorius, kuriam taikomas nacionalinis sektorinis susitarimas dėl energinio naudingumo,

▼B

— gyvenamieji pastatai, skirti naudoti trumpiau kaip keturis mėnesius per metus,

— pavieniai pastatai, kurių naudingas vidaus patalpų plotas yra ne didesnis kaip 50 m^2.

5 straipsnis

Nauji pastatai

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad nauji pastatai atitiktų 4 straipsnyje nurodytus minimalius energinio naudingumo reikalavimus.

Naujų pastatų, kurių visas naudingas vidaus plotas yra didesnis kaip 1 000 m^2, atveju valstybės narės užtikrina, kad prieš pradedant statybą būtų apsvarstytas alternatyvių sistemų, tokių kaip:

— decentralizuotų aprūpinimo energija sistemų, paremtų atsinaujinančia energija,

— KEŠ,

— centralizuoto ar grupinio šildymo ar vėsinimo sistemų, jei tokių yra,

— šilumos siurblių, esant tam tikroms sąlygoms,

techninis, aplinkosauginis ir ekonominis pagrindimas ir į jį atsižvelgta.

6 straipsnis

Esami pastatai

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad kapitališkai renovuojamų pastatų, kurių visas naudingas vidaus plotas yra didesnis kaip 1 000 m^2, energinis naudingumas būtų pagerintas taip, kad atitiktų minimalius reikalavimus, kiek tai techniškai, funkcionaliai ir ekonomiškai įmanoma. Valstybės narės nustato šiuos minimalius energinio naudingumo reikalavimus remdamosi pagal 4 straipsnį pastatams nustatytais energetinio naudingumo reikalavimais. Reikalavimai gali būti nustatomi visam renovuotam pastatui arba renovuotai sistemai ar sudėtinėms dalims, kai tokia renovacija yra didesnės apimties, kurią reikia atlikti per apibrėžtą laiką siekiant pirmiau minėto tikslo pagerinti bendrą energinį pastato naudingumą, dalis.

7 straipsnis

Energinio naudingumo sertifikatas

1. Valstybės narės užtikrina, kad, kai pastatai statomi, parduodami ar išnuomojami, savininkui būtų išduodamas energinio naudingumo sertifikatas arba, kad savininkas jį išduotų būsimam pirkėjui ar nuomininkui. Tokio sertifikato galiojimo laikas turi būti ne ilgesnis kaip 10 metų.

Butų arba daugiabučio pastato atskiro naudojimo patalpų sertifikatas gali būti išduotas remiantis:

— bendru sertifikatu, išduotu visam daugiabučiam pastatui su bendra šildymo sistema, arba

— kito tipinio to paties daugiabučio pastato buto įvertinimu.

Valstybės narės šios straipsnio dalies gali netaikyti 4 straipsnio 3 dalyje išvardytų kategorijų pastatams.

2. Pastatų energetinio naudingumo sertifikatuose nurodomi kontroliniai dydžiai, tokie kaip galiojantys teisiniai standartai ir gairės, kad vartotojai galėtų palyginti ir įvertinti energinį pastato naudingumą.

▼B

Prie sertifikato pridedamos rekomendacijos dėl ekonomiškai efektyvaus energinio naudingumo gerinimo.

Sertifikatai skirti tik informacijos suteikimui, o visa jų galia nagrinėjimo procedūrose ar kitur nustatoma pagal nacionalines taisykles.

3. Valstybės narės imasi priemonių užtikrinti, kad pastatuose, kurių visas naudingas vidaus plotas yra didesnis kaip 1 000 m^2 ir kuriuose yra įsikūrę valdžios institucijų ir institucijų, teikiančių viešąsias paslaugas dideliam žmonių skaičiui ir todėl dažnai tų žmonių lankomuose, gerai matomoje vietoje būtų iškabintas žmonėms gerai įžiūrimas energinio naudingumo sertifikatas, ne senesnis kaip 10 metų.

Taip pat gali būti aiškiai rodomas rekomenduojamos temperatūros intervalas ir faktinė vidaus temperatūra ir, kai reikia, kiti atitinkami klimato rodikliai.

8 straipsnis

Šildymo katilų tikrinimas

Siekdamos sumažinti suvartojamos energijos bei išskiriamo anglies dvideginio kiekį, valstybės narės arba:

a) nustato priemones, būtinas nuolatiniams neatsinaujinančiu skystuoju ar kietuoju kuru kūrenamų šildymo katilų, kurių vardinė atiduodamoji galia yra 20–100 kW, tikrinimams. Tokius tikrinimus taip pat galima taikyti ir kitokiu kuru kūrenamiems katilams.

   Katilai, kurių vardinė atiduodamoji galia didesnė už 100 kW, tikrinami bent kartą per dvejus metus. Dujomis kūrenamiems katilams šis laikotarpis gali būti pratęstas iki ketverių metų.

   Šildymo įrangai su didesnės negu 20 kW vardinės atiduodamosios galios katilais, senesniais kaip 15 metų, valstybės narės nustato būtinąsias priemones numatyti vienkartinį visos šildymo sistemos tikrinimą. Remdamiesi šiuo tikrinimu, kurio metu dar įvertinamas šildymo katilo naudingumo koeficientas ir katilo dydis, palyginti su pastato šildymo poreikiais, ekspertai konsultuoja naudotojus dėl katilų pakeitimo, kitų šildymo sistemos modifikacijų bei alternatyvių sprendimų; arba

b) imasi priemonių užtikrinti, kad naudotojams būtų suteiktos konsultacijos dėl šildymo katilų pakeitimo, kitų šildymo sistemos modifikacijų bei alternatyvių sprendimų. Tokios priemonės gali būti tikrinimai, kurių metu įvertinamas katilų naudingumo koeficientas ir tinkamas jų dydis. Bendras rezultatas taikant šį būdą didele dalimi turi sutapti su a punkte pateiktomis nuostatomis. Šį variantą pasirinkusios valstybės narės kas dvejus metus Komisijai pateikia ataskaitą apie jų pasirinkto būdo lygiavertiškumą.

9 straipsnis

Oro kondicionavimo sistemų tikrinimas

Siekdamos sumažinti suvartojamos energijos bei išskiriamo anglies dvideginio kiekį, valstybės narės nustato priemones, būtinas pastoviems didesnės kaip 12 kW vardinės atiduodamosios galios oro kondicionavimo sistemų tikrinimams numatyti.

Šio tikrinimo metu įvertinamas oro kondicionavimo įrangos naudingumo koeficientas ir jos dydžio atitikimas pastato vėsinimo poreikiams. Naudotojams suteikiamos atitinkamos konsultacijos dėl galimo oro kondicionavimo sistemos patobulinimo ar pakeitimo bei dėl alternatyvių sprendimų.

▼B

10 straipsnis

Nepriklausomi ekspertai

Valstybės narės užtikrina, kad pastatų sertifikavimą, pridedamų rekomendacijų rengimą ir šildymo katilų bei oro kondicionavimo sistemų tikrinimą nepriklausomai atliktų kvalifikuoti ir (arba) akredituoti ekspertai, dirbantys savarankiškai arba viešose bei privačiose įmonėse.

11 straipsnis

Peržiūrėjimas

Komisija, padedama pagal 14 straipsnį įsteigto komiteto, įvertina šią direktyvą atsižvelgdama į jos taikymo metu sukauptą patirtį ir, jei būtina, teikia pasiūlymus, *inter alia*, dėl:

a) galimų papildomų priemonių, susijusių su pastatų, kurių visas naudingas vidaus plotas yra mažesnis už 1 000 m^2, renovacija;

b) bendrųjų paskatų tolesnėms efektyvaus energijos vartojimo pastatuose priemonėms.

12 straipsnis

Informacija

Valstybės narės gali imtis būtinų priemonių informuoti pastatų naudotojus apie įvairius efektyvesnio energijos vartojimo metodus ir būdus. Valstybių narių prašymu Komisija padeda valstybėms narėms rengti atitinkamas informavimo kampanijas, kurios gali būti numatomos Bendrijos programose.

13 straipsnis

Sistemos derinimas

Priedo 1 ir 2 punktai peržiūrimi reguliariais laiko tarpais, ne trumpesniais kaip dveji metai.

▼M1

Šios direktyvos priedo 1 ir 2 punktų derinimai su technikos pažanga, skirti neesminėms šios direktyvos nuostatoms iš dalies keisti, tvirtinamos laikantis 14 straipsnio 2 dalyje nustatytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

14 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

▼B

15 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinės teisės aktus

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2006 m. sausio 4 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

▼B

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Dėl kvalifikuotų ir (arba) akredituotų ekspertų trūkumo valstybėms narėms gali būti suteiktas papildomas trejų metų laikotarpis pradėti visiškai taikyti 7, 8 ir 9 straipsnių nuostatas. Pasinaudodamos šia galimybe, valstybės narės praneša apie tai Komisijai nurodydamos tinkamą pagrindimą kartu su tolesnio šios direktyvos įgyvendinimo tvarkaraščiu.

16 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

17 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼B

PRIEDAS

Bendroji pastatų energinio naudingumo skaičiavimo sistema (3 straipsnis)

1. Pastatų energinio naudingumo skaičiavimo metodika turėtų apimti bent šiuos aspektus:

   a) šiluminės pastato charakteristikos (karkaso ir vidaus pertvarų, ir t. t.). Tarp šių charakteristikų gali būti ir sandarumas;

   b) šildymo įranga ir aprūpinimas karštu vandeniu, taip pat jų izoliacijos charakteristikos;

   c) oro kondicionavimo įranga;

   d) vėdinimas;

   e) įmontuota apšvietimo įranga (daugiausia negyvenamajame sektoriuje);

   f) pastatų padėtis ir orientavimas, įskaitant išorines klimato sąlygas;

   g) pasyviosios saulės sistemos ir apsauga nuo saulės spinduliavimo;

   h) natūralus vėdinimas;

   i) patalpų mikroklimato sąlygos, įskaitant numatomą patalpų mikroklimatą.

2. Šiuose skaičiavimuose, kai tinka, atsižvelgiama į teigiamą šių dalykų poveikį:

   a) aktyviosios saulės sistemos ir kitos atsinaujinančius energijos išteklius naudojančios šildymo ir elektros energijos sistemos;

   b) KEŠ pagaminta elektros energija;

   c) centralizuoto ar grupinio šildymo ar vėsinimo sistemos;

   d) natūralus apšvietimas.

3. Atliekant šiuos skaičiavimus pastatai turi būti atitinkamai suskirstyti į tokias kategorijas:

   a) vienai šeimai skirti įvairių tipų namai;

   b) daugiabučiai namai;

   c) biurai;

   d) švietimo ir mokslo įstaigų pastatai;

   e) ligoninės;

   f) viešbučiai ir restoranai;

   g) sporto infrastruktūra;

   h) didmeninės ir mažmeninės prekybos paslaugų pastatai;

   i) kitų tipų pastatai, kuriuose vartojama energija.